

Звіт
психологічної служби ВХПУ №19 смт. Гриців
про роботу у 2022-2023 навчальному році

У результаті військової інтервенції російської федерації до України, постало гостре питання стану психологічного здоров'я здобувачів освіти та їхніх батьків, педагогічних працівників. Одним із головних завдань закладу освіти є повсякденна психологічна допомога та емоційна підтримка учасників освітнього процесу. За таких умов істотно зростає роль психологічної служби в закладі, діяльність якої спрямована на створення умов для соціального та інтелектуального розвитку здобувачів освіти, охорони психічного здоров'я, а також надання психологічної та соціально-педагогічної підтримки для подолання негативних психологічних наслідків подій, що відбуваються в країні.

Підтримка сприятливого соціально-психологічного клімату здійснювалась шляхом надання індивідуальних та групових консультацій, виступів, тренінгів, психологічних практикумів, а також поширення достовірної інформації з офіційних джерел.

У 2022-2023 до звичної тематики **консультацій** учасників освітнього процесу (адаптація до освітньо-виховного процесу, труднощі в навчанні, конфлікти у колективі, міжособистісні стосунки, захисту прав, небезпеки в мережі «Інтернет», стосунки з особами протилежної статі тощо) додалась тематика особистісних переживань в умовах війни, пошуку ресурсів, мотивації до навчання в період війни, пошуку способів зниження тривоги та емоційної саморегуляції, планування майбутнього в умовах воєнних дій. Крім звичної форми проведення консультацій, створена [електронна анкета для спілкування з практичним психологом/соціальним педагогом](#).

Профілактична та просвітницька робота зі здобувачами освіти проводилась в 2022-2023 навчальному році шляхом поширення тематичної інформації засобами комунікації (групи у Viber, сторінка закладу у Facebook, на сайті закладу), а також у формі виступів, лекцій, тренінгів. значна увага при здійсненні цих напрямів роботи приділяється профілактиці насилля та створення безпечного освітнього середовища та навичкам збереження психічного здоров'я в умовах війни. **Так, зі здобувачами освіти було проведено:**

- [психологічно-розвивальний тренінг “Soft skills”](#) (вересень);
- [тренінг для ВПО “Я - вдома!”](#) (вересень);
- [психологічний практикум “Відповідальність за домашнє насилля з використанням умов воєнного стану”](#) (жовтень);
- [семінар з елементами тренінгу “Самодопомога в стресовій ситуації”](#) (жовтень);
- [психологічний практикум “Керуємо своїми емоціями”](#) (жовтень);
- [атр-терапія під час повітряної тривоги](#) (листопад);
- [Виховна година “Кохання у великому інтернеті: як безпечно знайомитись онлайн”](#) (листопад);
- [вшанування пам'яті жертв Голодоморів](#) (листопад);

- [акція “Жовта стрічка”](#) (листопад);
- [День боротьби зі СНІДом](#) (грудень);
- [виховні години до Міжнародного дня людей з інвалідністю](#) (грудень);
- [лекція з елементами тренінгу “Права людини. Право на безпеку”](#) (грудень);
- [година спілкування до Міжнародного дня волонтера](#) (грудень);
- [семінар “Живи вільно”](#) (лютий);
- [День безпечного інтернету](#) (лютий);
- [виховна година “День спонтанного прояву доброти”](#) (лютий);
- [психологічний практикум “Поговоримо про самооцінку”](#) (березень);
- [виховна година-практикум “Навички для успіху”](#) (березень).

З педагогічними працівниками проведено:

- [виступ «Базова психологічна допомога в умовах війни з практичним заняттям «Впровадження психологічних хвилинок»](#) (вересень);
- [семінар з елементами тренінгу «Вистоїмо!»](#) (лютий);
- [арт-терапія “Весна переможе!”](#) (квітень);
- [психологічна година “Прокачай емоції та розум”](#) (травень).

Проведення **діагностичної роботи** здійснюється працівниками психологічної служби з метою визначення соціального діагнозу досліджуваного для забезпечення індивідуального і диференційованого підходу в проведенні корекційної та розвивальної робіт, покращення соціально-психологічного клімату в колективі та створення безпечного освітнього середовища. Так, для цього практичний психолог та соціальний педагог використали у 2022-2023 навчальному році такий інструментарій для діагностики учасників освітнього процесу:

- методика первинної діагностики та виявлення дітей «групи ризику» М.І. Рожков, М.А. Ковальчук (здобувачі освіти, вересень-жовтень);
- діагностика суїцидальних намірів за М. Горською (вересень-жовтень);
- [опитувальник К. Роджерса для виявлення адаптованості/неадаптованості особистості](#) (здобувачі освіти, жовтень-листопад);
- [моніторинг освітнього середовища на наявність булінгу, опитувальник OLWEUS](#) (листопад);
- [методика діагностики суб'єктивного відчуття самотності Д. Рассела і М. Фергюсона](#) (здобувачі освіти, жовтень);
- [діагностика професійного "вигорання" К.Маслач, С. Джексон](#) (педагогічні працівники, грудень);
- [шкала тривоги Бека](#) (педагогічні працівники, грудень).

Частина діагностичних методик проведена за допомогою електронних анкет, а частина (методика первинної діагностики та виявлення дітей «групи ризику», психологічна діагностика суїцидальних намірів за М. Горською), проведенні у звичному форматі шляхом анкетування в навчальних класах закладу.

Соціально-захисна робота. Здійснюється співпраця з державними органами та громадськими організаціями з [метою покращення матеріального стану здобувачів освіти пільгових категорій](#), проведення спільних заходів, таких як акція [“Безпека дорожнього руху”](#), [“Кіно просто неба”](#), лекція [“Безпека в умовах воєнного стану”](#), [поширення тематичних плакатів](#), [проведення онлайн-зустрічей з видатними особистостями регіону](#), а також з [представниками вищих навчальних закладів](#). Співпраця з органами місцевого самоврядування, службами у справах дітей, центрами соціальних служб для дітей, сім’ї та молоді, органами ювенальної превенції та іншими державними і громадськими організаціями з метою представлення та захисту прав здобувачів освіти відбувається переважно дистанційно, через листування, а також шляхом відвідування таких установ та спілкування з їх працівниками.

Практичний психолог та соціальний педагог відвідують училищні виховні заходи з метою спостереження за здобувачами освіти під час роботи в колективі, стилем поведінки та спілкуванням для надання їм необхідної психологічної допомоги під час підготовки до заходу та безпосередньо під час його проведення. Так, у 2022-2023 навчальному році працівники психологічної служби долучались до проведення [відкритого уроку з охорони праці](#) (вересень), [Уроку звияги](#) (жовтень), акції [“Подаруй тепло солдату”](#) (жовтень), [Дня української писемності та мови](#) (листопад), круглого столу [“Світ Сковороди”](#) (листопад), акції [“Миколай про тебе пам’ятає”](#), [День Єднання](#) (лютий), [зустріч з народною артисткою України Оксаною Білозір](#) (червень) тощо.

З метою підвищення професійних знань, вдосконалення навичок надання соціально-психологічної допомоги учасникам освітнього процесу в умовах війни практичний психолог Мар’яна Захарець проходила навчання та опанувала:

- курс підвищення кваліфікації для освітян [«Перша психологічна допомога учасникам освітнього процесу під час та після завершення воєнних дій»](#) (липень);
- курс [“Базова психологічна допомога в умовах війни”](#); (вересень);
- програма підтримки ПОРУЧ [“Навчання технік зцілення для батьків, осіб, що їх замінюють та спеціалістів, які працюють з дітьми”](#) (липень);
- курс [“Базова психологічна допомога в умовах війни”](#); (вересень);
- коворкінг [«Цілюща сила арт-терапії»](#) (жовтень);
- курс ["Освітні інструменти критичного мислення"](#)
- курс ["Інформаційна гігієна під час війни"](#)
- курс ["Життестійкість молоді в умовах криз"](#)
- курс [“Практичні навички подолання стресу”](#)
- курс ["Жінки та чоловіки: гендер для всіх"](#)
- курс ["Академічна доброчесність: онлайн-курс для викладачів"](#)
- курс ["Освіта для всіх: різноманітність, інклюзія та фізичний розвиток"](#)
- курс ["Психічне здоров’я та психологічний добробут на робочому місці"](#).

З метою підвищення професійних знань, вдосконалення навичок надання соціально-психологічної допомоги учасникам освітнього процесу в умовах війни соціальний педагог Олена Лікнарович проходила навчання та опанувала:

- курс [“Перша психологічна допомога під час війни”](#) (липень);
- курс [“Базова психологічна допомога в умовах війни”](#); (вересень);
- вебінар [«10 способів та технік порятунку від стресу та апатії»](#) (жовтень);
- тренінговий курс [“Соціально-психологічний супровід навчання внутрішньо-переміщених осіб у закладах П\(ПТ\)О”](#) (жовтень-грудень);
- курс [“Робота з дітьми в кризовій ситуації”](#) (грудень);
- курс ["Інформаційна гігієна під час війни"](#) (січень);
- курс ["Цивільна оборона та захист у надзвичайних ситуаціях"](#) (січень);
- курс ["Перша домедична допомога в умовах війни"](#) (березень);
- курс ["Практичні навички подолання стресу"](#) (березень);
- курс "З учнями про освіту та кар'єру" (квітень);
- навчання за програмою ["Діти та війна. Навчання технік зцілення"](#) (квітень);
- курс [SKILLS LAB: УСПІШНА КАР'ЄРА](#) (травень).

Протягом 2022-2023 року працівники психологічної служби брали участь у регіональних, всеукраїнських та міжнародних заходах:

- Всеукраїнська практична онлайн конференція [“Як вчителю та вихователю бути в ресурсі під час воєнного стану. Підтримка батьків та дітей”](#) (серпень);
- Всеукраїнська конференція [“Створення комфортних умов для початку нового навчального року”](#) (серпень);
- вебінар [«10 способів та технік порятунку від стресу та апатії»](#) (жовтень);
- вебінар [“Інструментарій центру розвитку кар'єри”](#) (січень);
- стратегічна сесія [«Удосконалення діяльності фахівців психологічної служби»](#) (лютий);
- практичний вебінар [з вдосконалення навичок подолання стресу](#) (лютий);
- круглий стіл [«Проблеми запровадження інклюзивної освіти у закладах професійної освіти Хмельницької області»](#) (березень);
- семінар ["Профілактика виникнення деструктивних психологічних станів у учасників освітнього процесу в умовах війни"](#) (березень);
- [Всеукраїнська нарада з питань запобігання поширенню агресивної субкультури серед підлітків](#) (березень);
- практичний вебінар психологів Норвезької ради у справах біженців [«Better Learning Programme: підходи та інструменти освітян для підтримки дітей, які постраждали від психологічного стресу»](#) (квітень);
- вебінар [«Запобігання та протидія насильству в умовах воєнного стану»](#) (квітень);

- XI Всеукраїнська науково-практична конференція [«Актуальні питання теорії та практики психолого-педагогічної підготовки майбутніх фахівців»](#) (квітень);
- вебінар [«Психологічна готовність практичних психологів і соціальних педагогів до роботи з дітьми з особливими освітніми потребами»](#) (травень);
- інфосесія [“Вступна 2023: ефективна комунікація в мережі за будь-яких ресурсів”](#) (червень).

Організаційно-методична робота працівників психологічної служби складає досить велику частину робочого часу. Сюди входить самоосвіта, підготовка/розробка тематичної інформації, ведення професійної документації, блогів ([практичного психолога](#) та [соціального педагога](#)), рубрик [“Психологічна служба”](#), [“Центр кар'єри”](#) на сайті закладу, ведення баз даних здобувачів освіти, листування, участь в засіданнях педагогічної ради, ради профілактики, стипендіальної комісії тощо. Методичні рекомендації практичного психолога та соціального педагога ВХПУ №19 смт. Гриців увійшли до збірника електронних матеріалів практичних психологів та соціальних педагогів Хмельницької області щодо діяльності в умовах карантину.

Проведенню **профорієнтаційної роботи** працівниками психологічної служби приділяється велика увага. Так, було розроблено профорієнтаційний тренінг для здобувачів освіти закладів ЗССО [“Впевнено крокую у майбутнє”](#), профорієнтаційний комікс [“Історія про мене”](#). Працівники психологічної служби беруть участь у проведенні [профорієнтаційної роботи у закладах ЗССО](#), у проведенні [днів відкритих дверей в закладі](#).

В 2022-2023 навчальному році в закладі офіційно створений [Центр кар'єри](#), до складу якого увійшли і працівники психологічної служби. Основними функціями центрів кар'єри є профорієнтація, організація та проведення консультування здобувачів освіти і випускників, формування “м'яких” навичок, інформування молоді про основні тенденції ринку праці та вимоги роботодавців.

Практичний психолог Маряна Захарець та соціальний педагог Олена Лікнарович мають активну життєву позицію, залюбки займаються волонтерською діяльністю, самовіддано працюють над наближенням нашої перемоги. Обоє - членкині громадської організації Асоціація “Відродження Грицева”, що розширює спектр можливостей для організації та покращення професійної діяльності.

Соціальний педагог ВХПУ №19 смт. Гриців

Олена ЛІКНАРОВИЧ

Практичний психолог ВХПУ №19 смт. Гриців

Маряна ЗАХАРЕЦЬ